Norges Kvinne- og familieforbund

Årbok 2019

Norges Kvinne- og familieforbund

FREMTIDEN – ET FELLES ANSVAR

- Husmorvikar/familievikar
- Eldreomsorg- Leve hele livet
- Fødetilbudet – styrke jordmortjenesten
- Integreringsarbeid og aktiviteter lokalt

Innhold

Forbundsleder har ordet	5
Årsmelding fra forbundet	6
Årsmeldinger fra komitéer og utvalg	9
Årsregnskap	14
Revisjonsberetning	16
Henvendelser til offentlige myndigheter og andre	18
Høringer	23
Pressemeldinger og leserinnlegg	24
Årsmeldinger fra kretsene	27
Statistikker	31
Tillitsvalgte og ansatte	34
Representasjon	35

En stor takk til lagene og medlemmene for flott innsats i lokalmiljøet. Vi håper at Årboken 2019 kan inspirere til å fortsette dette arbeidet. Takk til alle kretser og komitéer som har levert inn årsmeldinger for 2019 og med det bidratt til innholdet i denne Årboken.

Redaksjon: Randi Støre Gjerde Layout: cathrines cmykeri

Norges Kvinne- og familieforbund

Prinsesse Astrid fru Ferner, vår høye beskytter, som vi er meget stolte av. (Foto: Svein Brimi, Det kongelige hoff)

Norges Kvinne- og familieforbund (K&F) er en partipolitisk nøytral interesseorganisasjon som arbeider med kvinne- og familiepolitiske spørsmål. Organisasjonen ble stiftet i 1915 under navnet Hjemmenes Vels landsforbund. Hjemmenes Vels landsforbund var den første husmororganisasjonen i Europa. I 1933 endret organisasjonen navn til Norges Husmorforbund, og i 1997 til Norges Kvinne- og familieforbund.

K&Fs formål og visjon

Forbundet er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig kvinneorganisasjon som bygger arbeidet på humanistiske grunnverdier.
Vi arbeider for å skape anerkjennelse av kvinners ulike valg gjennom livsfaser, og verdsetting av familien som bærebjelke i utviklingen av et godt samfunn. Vi arbeider for å styrke familiens posisjon gjennom tiltak som gir tid og mulighet til omsorg for hverandre.

K&Fs arbeid

K&F har kretser og lag spredt ut over store deler av landet. Vi har medlemmer i alle aldre, yrker, partier og livssituasjoner. Som medlem kan man velge å jobbe med nærmiljøet, med kvinne- og familiepolitikk, eller med forbruker- og internasjonale spørsmål. Som medlem kan du få muligheten til å lufte tanker, ideer og kreativitet i et lag i nærmiljøet. K&F arrangerer møter, kurs og studieringer, som betyr trivsel og selvutvikling, mens vi påvirker nærmiljø og samfunn. K&F har siden 1997 utgitt et eget prinsipprogram. "Kvinner & Familie" er vårt medlemsblad. Som K&F-medlem er man med å påvirke både nærmiljø og sentrale myndigheter. K&F jobber spesielt med disse sakene i perioden 2019-2020.

• Husmorvikar/familievikar
• Eldreomsorg- Leve hele livet
• Fødetilbudet – styrke jordmortjenesten
• Integreringsarbeid og aktiviteter lokalt

Forbundsleder har ordet

Etter 104 år er Norges Kvinne- og familieforbund framleis ein viktig aktør i samfunnsdebatten. Vår visjon er anerkjenning av kvinners ulike val gjennom livsfasar. Våre saker er aktuelle og våre meiningar er nødvendig i samfunnsdebatten. K&F tør, i dag som ved oppstarten i 1915 å gå i spissen for saker vi trur på.

Dette første året som forbundsleiar har gått fort. Det har vore ei bratt læringskurve, men det har vore eit spanande år på alle måtar. Medlemstalet har vore omtrent som året før. Så vi fortset arbeidet med å ta vare på våre medlemmer, utan medlemmane har vi ikkje noko forbund. Vi ser at det er medlemmer i alle aldersgrupper, dette er viktig for å skape eit bredt engasjement.

Vi sender pressemeldingar på våre viktige saker, og manga gonger har vi fått det inn i media. I tillegg deler vi det på heimesida og Facebook, dette er viktig for å nå fleire med sakene våre. Vi har og fått medlemmer som har meldt seg inn etter saker på Facebook.

Det har vore eit år med mykje møter, blant anna innspelsmøter ilag med representantar frå regjeringa. Der får vi presentere vårt syn på saka, og sender skriftleg innspel i etterkant. Eg har og vore mykje rundt omkring i kretsar og lag. Det å lære lokallaga og kretsane betre å kjenne er viktig for ein forbundsleiar, og eg gler meg til å treffe fleira av dykk i 2020. Vi skal ikkje meine noko om alt, men vi skal arbeide med kvinne- og familiepolitikk, forbrukarsaker og internasjonale saker. Og her er prinsipprogrammet eit godt verktøy. I april var eg og Merethe Brattetaule på verdskonferansen til ACWW i Melbourne i Australia. Der la eg fram våre to resolusjonar, vald i nære relasjonar og registrering av gamle søppelfyllingar som begge vart einstemmig vedtatt. Åtte andre resolusjonar vart og vedtatt på konferansen og alle er sendt ut til våre styresmakter.

Det var ei stor oppleving å vere på verdskonferansen, mange nye kjennskap og det å vere ein del av eit sånt mangfald er fantastisk. Neste verdskonferanse vert i Kuala Lumpur, Malaysia 18.- 24.- mai 2022. Håper mange frå vårt forbund vert med.Nordens Kvinneforbund var 100 år 1. juli, og dette vart feira på ærverdige Varberg Stadshotel & Asian spa i Sverige der vi var samla 57 kvinner frå Norden. Gleder meg til neste sommarkonferanse som vert på Island i juni 2020.

Eit samfunn i endring gjeld og innetter i forbundet, så 2019 har vore eit år med mykje opprydding. Vi har flytta til nye kontorlokale i Storgata 11 der vi leiger med Fokus. Vi har lagt ned organisasjonssekretærstillinga og vi ser på nytt rekneskapsbyrå og nytt medlemsregister. Så mykje endring for oss alle. Foreldrepermisjonen har vore mykje oppe i løpet av året og det at far ikkje har eigen oppteningsrett til permisjon uavhengig av mor sin aktivitet har vi sett på dagsorden. Barnetrygda fekk ei auke i mars, noko vårt forbund har jobba for lenge, så står det att å sjå om den aukar ytterlegare.

Skulemat er det fleire parti som er positive til, men ingenting har skjedd her dette året. Noko som er bekymringsfullt når ein les Kirkens bymisjons fattigdomsrapport som viser at mange barn ikkje har med seg skulemat fordi familiane ikkje har pengar. Vårt internasjonale engasjement er like stort som det har vore tidlegare. Fødesituasjonen vart dessverre ikkje betre i 2019 heller, framleis er det stengte fødeavdelingar i feriane og fleire stader vert fødeavdelingar lagt ned eller slått saman. Dette er noko vi protesterer på overfor styresmaktene.

Det er fantastisk å sjå på all aktivitet som vert drevet rundt omkring i lokallaga, de gjer alle ein fantastisk jobb. Vi som organisasjon er privilegert som har så mange kunnskapsrike og arbeidsvillige medlemmer rundt omkring i landet.

Eg vil takke alle for innsatsen de gjer i vårt forbund rundt omkring i landet.

Saman er vi sterke!

Årsmelding 2019

Innleiing
Året 2019 var eit godt og engasjerande år, med mykje god aktivitet rundt omkring i landet.

Organisasjon
Medlemmar
31. desember 2019 hadde vi 2825 medlemmar.
Av desse var
2707 hovudmedlemmar
63 juniormedlemmar
55 husstandsmedlemmar
Vi har 168 lokallag og 9 kretsar. I løpet av året har fleire lag og ein krets lagt ned. Totalt har vi no 101 lag direkte tilslutta forbundet.

I løpet av året har 6 lag og ein krets lagt ned.

Sentralstyret
Sentralstyret har bestått av:
Forbundsleiar: Aina Alfredsen Førde
Nestleiar: Randi Støre Gjerde
Nestleiar: Olaug Tveit Pedersen
Styremedlemmar:
Christine Andreassen
Oddlaug Hovdenak
Inger Berger
Anne Eggestøl
Varamedlemmar:
Edel Mikkelsen
Sigrunn Strøm

Det har i 2019 vore avhalde 5 sentralstyremøte, der av 2 nettbasert og 3 fysiske møter, alle over 1-3 dagar. Mellom styremøta har styret hatt kontakt via e-post.

Styret har i løpet av 2019 behandla 60 saker. Framleis har økonomien og medlemsutviklinga hatt stort fokus. Styret er av den meining at ein har god kontroll på situasjonen og klarer å møte dei utfordringane som har kome.

Kretsar og lag
Oversikta over kretsane sine aktivitetar kjem fram av kretsane sine årsmeldingar. Dei gjer ein god jobb med å synleggjera forbundets saker og det arbeidet som vert gjort.

Sentralstyret er oppteken av arbeidet rundt omkring i kretsane og tilbyr oss å komme på besøk. Mange vel at dette skjer på årsmøta.

Det er mykje aktivitet rundt omkring i laga. Aktiviteten bidreg til å skape gode nærmiljø og auka trivsel i lokalsamfunna. Mange av aktivitetane er faste og vorte tradisjonar, samtidig som ein finn plass til nye aktivitetar.

Komitear og utval
Det har vore nokre møter mellom leiinga og leiar i kontrollkomitèen. I tillegg har det vore noko e-postkorrespondanse og telefonkontakt når leiinga/sentralstyret har hatt behov for å rådføre seg.

Det har vore god kontakt med internasjonalt utval. Dessverre har ikkje økonomien tillate store løyvingar til utvala. Internasjonalt utval har ansvar for forbundets prosjekter, og fordi ein ikkje mottar statleg tilskot til administrasjon lenger har vi valt at alle i utvalet er frå Oslo området. Då kan ein møtast utan store utgifter. Forbundsleiar og Nordens representant har møtt på dei fleste møta, eller deltatt på skype.

Beredskapsutvalet har ikkje hatt midlar til å møtast, men hatt telefonmøte. Sentralstyret tek kontakt med utvala når vi har behov for innspel i enkelte saker.

Økonomi
Sentralstyret har framleis fokus på økonomien, og følgjer utviklinga tett. Økonomien er stram, men vi gjer stadig tiltak for å betre den. Forbundet har flytta til eit mindre kontor i eit triveleg fellesskap, og kutta i sekretariatet. Samtidig ser vi på andre utgifter forbundet har, og kjem til å gjere fleire forandringar framover. Kontingentinntekta er veldig viktig for forbundet, i tillegg betyr medlemstalet mykje med tanke på statleg støtte.

Landslotteriet gav oss eit økonomisk tilskot på kroner 100 710. Dette takka være bidrag frå kretsar, lag og medlemmar til gevinstar, og ein bra innsats på loddsal.

Gåvebrev aksjonen gav oss kroner 189 825, i tillegg gjev Bergen og Midthordland krets kroner 75 000 årleg. Vi fekk kroner 272 250 i statleg støtte frå barne, ungdoms og familiedirektoratet. Momskompensasjonen utgjorde kroner 185 608.

Sekretariatet
Det har vore 1,8 årsverk i sekretariatet fordelt på tre stillingar. I tillegg har vi redaktør og leiger regnskapstenester.

På grunn av den økonomiske situasjonen bestemte styret at ein går frå 1,8 årsverk til 1 årsverk i sekretariatet, fordelt på to 50 % stillingar. Dette gjer òg at det vert ein del meirarbeid på leiinga.

>>>

Årsmelding 2019

PRIORITERTE OPPGÅVER

Fødetilbodet
Dette er noko vi stadig arbeidar med, vi ser at fleire fødetilbod vert lagt ned rundt omkring i distrikta, noko vi ønskjer å unngå.
Det er framleis mangel på jordmødre og helsesjukepleiarar, noko vi har sendt innspel på til styresmaktene.

Familievikar
Denne saka er ein gjengangar. Nokre få kommunar har dette tilbodet, men alle burde ha det. Vi får framleis mange førespurnader frå familiar som slit, vi kan berre gje råd om kvar dei kanskje kan ta kontakt for hjelp.

Skulemat
Dette er ei viktig sak for forbundet. Inntak av næringsrik mat gjev inntak av lærdom. Det er fleire kommunar rundt omkring som no har eit tilbod, men dette burde vore på alle skular. Vi arbeider framleis opp mot sentrale politikara for å få politisk gjennomslag.

Foreldrepermisjon
Tredelt foreldrepermisjon meiner vi ikkje tek omsyn til den enkelte familie sine behov. Vi meiner foreldra sjølve er dei som veit kva som er rett for den enkelte familie. Både mor og far skal sjølvsagt ha permisjon, men fordelinga må dei få styre sjølve til familiens beste.
Det viktigaste her no er å få på plass far sin eigen innteningsrett til permisjon uavhengig av mor.

Kontantstøtta
Vi er glad for at kontantstøtta no er komen opp i ein sum som gjer at fleire har moglegheit til å velje kontantstøtte. Men vi må heile tida forsvare kontantstøtta ovanfor politikarar som er motstandarar av den og meiner den bør avviklast.

Arendalsuka
Forbundet deltok med stand på Arendalsuka i august. Dette er ein arena sentralstyret meiner er viktig at vi får delt kva forbundet står for og arbeidar med. Vi var 8 som deltok dei fem dagane som Arendalsuke var. Dette er ein plass der ein møter mange politikara og får nye kjennskap som vi kan samarbeide med.

Andre saker
Saka om pensjon for skilte kvinner i bestemoralder hadde vi oppe på nytt med stortingspolitikar i 2019, utan at vi kom noko lenger i saka.

I forbindelse med statsbudsjettet vart dette sendt ut:

- Auke i barnetrygda: dette er bra for dei det gjeld, men vi skulle ønskje meir auke for dei mellom 6-18 år og. Utgifta til denne aldersgruppa er større enn for barn under 6 år. Dyrare kle og sko, og meir ekstra utstyr som må til både på skulen og til fritidsaktivitetar.
- Kutt i støtta til barnebriller er heilt uakseptabelt og som vil råke spesielt barn som veks opp i låginntektsfamiliar. Her har det tidlegare vore ein sats på 475 kroner for innfatningar, og inga øvre grensa for glas. Og dette vert jo tilpassa den enkelte som treng briller. Augelegeforeininga meiner at alle barn under åtte år som treng briller bør få dette dekka, like viktig som medisin på blå resept. Varig svekka syn kan verte ein konsekvens dersom dei ikkje får briller.
- Innstramming på tannregulering gruppe C, dei med eit klart behov. Igjen kjem regjeringa med forslag om kutt som vil ramme barn og unge.
- Styrking av helsestasjon og skulehelsetenesta er flott. Men vi saknar styrking av jordmødrer, både i kommunehelsetenesta og på sjukehusa.
- Samlivskurs til fyrstegongsfødande er eit flott tiltak som kan vere med å styrke familiane.
- Aktiv og sunn aldring- eldrereforma Leve heile livet skal styrkast, etablering av eldreombod, og satsing på velferdsteknologi. Flotte tiltak for ein god alderdom.
- Kjøkken på sjukeheimane og i heildøgns omsorgsbustader har vi etterlyst lenge, så kjempeflott at det no vert innført tilskot til dette.
- Sundt kosthald, måltidsglede og god helse for alle! Men kva med skulemåltid?

Internasjonalt engasjement
Forbundet har framleis stort engasjement og deltaking i Nordens Kvinneforbund. I løpet av året har det vore to styremøte, eit på skype i januar.
På Nordens sommarkonferanse som var i Varberg i Sverige var temaet « Holdbar utvikling i eit sosialt perspektiv» Det var 20 personar frå Noreg som var med.
Det vart sendt ut ein resolusjon frå sommarkonferansen der vi ba politikarane i dei nordiske land om å kjempe mot kjønnslemlesting.
Associated Country Women of the World (ACWW) er vi framleis aktive i. Det var verdskonferanse i

>>>

Årsmelding 2019

Melbourne, Australia i april, der deltok forbundsleiar og eit medlem frå Bergen og Midthordland krets. Forbundsleiar las opp dei to resolusjonane som forbundet hadde sendt inn, kartlegging av gamle søppelfyllingar og vald i nære relasjonar. Begge vart einstemmig vedtatt.
Bidrag til Pennies for friendship vart samla inn på forbundets ulike arrangement. I tillegg går ei krone av medlemskontingenten til dette. Fleira lag og kretsar er flinke til å samle inn ekstra bidrag. I 2019 sendte vi kroner 4035,63 til ACWW.

Internasjonalt utval har ansvar for forbundets prosjekter. Vi får ikkje lenger tilskot frå Norad, men utvalet mottek mykje støtte frå kretsar, lag og medlemmar. Dette kan de lese om i utvalets eiga årsmelding.

Kommunikasjon
Medlemsbladet er framleis vår viktigaste informasjonskanal. Bladet kom ut med 3 utgåver i 2019. Tema har vore:

- Netthets- Et demokratiproblem
- Ungdom og psykisk helse
- Beredskap og omsorg

Tillitsvalde, kretsar og lag har bidrege med artiklar og stoff til bladet i tillegg til dei artiklane som redaktøren har ansvar for.

Kommunikasjon med kretsar/lag og medlemmar.

Vi sender ut 'informasjon frå forbundet' til alle kretsleiarar, lagleiarar og medlemmane vi har e-postadresse til. Ved utsendinga av kontingenten la vi ved eit brev om viktige saker forbundet har arbeida med og planer framover.

Nettsida
Sekretariatet har ansvar for nettsida, og legg ut nyhende frå forbundet etter kvart.

Facebook
Forbundets Facebook side er flittig brukt til å dele forbundets meiningar i mange saker.
Vi får stadig fleire følgjarar på sida og når ut til veldig mange. Det er og nokon som har meldt seg inn etter innlegg vi har delt på Facebook. Vi håper på fleire medlemmer her etter kvart.

Media
Forbundet sentralt har sendt ut mange pressemeldingar om aktuelle saker. Mykje kjem på trykk rundt omkring i landet. Vi har og fått nokre lesarinnlegg på trykk i riksdekkande media.

Vi har deltatt ein del i radio, responsen etter desse innslaga har vore god, både frå medlemmer og andre. Høyringar og førespurnader til styresmaktene.

Styresmaktene og andre sender ut eit stort tal høyringar. Ikkje alt er like aktuelt for forbundet, men vi sender svar på dei sakene som er viktig for vårt forbund. Utalane vert utarbeid av sentralstyrets medlemmer. Forbundet har sendt førespurnader til departementa, dei politiske partia på Stortinget og andre etatar med aktuelle og viktige saker for forbundet.

Sluttord
Det har vore eit år med mykje aktivitet i forbundet, vi får tilbakemeldingar på at vi set fokus på viktige saker innanfor kvinne- og familiepolitikk. Dette arbeidet vil vi fortsette med framover, samtidig som vi skal tenkje nytt.

Medlemsverving er ei sak som er like viktig heile tida, vi må prøve å halde på dei medlemmane vi har samtidig som vi skal prøve å få nye.

Tema for landsmøteperioden er: Et samfunn i endring.

Oslo 08.02.2020

Aina Alfredsen Førde
Forbundsleder

Olaug Tveit Pedersen
nestleder

Randi Støre Gjerde
nestleder

Edel K. Mikkelsen for
Christine Andreassen
sentralstyremedlem

Oddlaug Hoydenak
sentralstyremedlem

Anne Margrethe Eggestøl
sentralstyremedlem

Inger Berger
sentralstyremedlem

Årsmeldinger fra komitéer og utvalg

Valgkomitéen

Det har ikke vært aktivitet i komitéen i 2019
Hallingby 31.12 2019
Anne Enger, Leder

Kontrollkomiteen 2019

Komiteen har hatt følgende sammensetting:

Kristin Hansen	leder
Haldri Karin Engenes	medlem
Eldbjørg Gunnarson	medlem
Elin Hvidsten	varamedlem
Kari Johnsen	varamedlem

Kontrollkomiteens mandat i følge vedtektene er å føre tilsyn med K&F's virksomhet og å påse at alle vedtak er i tråd med organisasjonens formål, vedtekter og landsmøtevedtak. Det skal også legges vekt på økonomiske forhold og disposisjoner for virksomheten, i tillegg kan komiteen vurdere spesielle organisasjonsmessige forhold.

I denne perioden har Kontrollkomiteen fått forelagt følgende saker:

1. Vedtak gjort på Landsmøte. Forbundet mottok brev fra et lokallag om riktigheten av å vedta et benkeforslag om ingen refusjon av medlemskontingent.
2. Uttale om dobbeltverv i organisasjonen utenfor.
3. Uttale om nøytralitet i forbundets vedtekter § 1

Saksbehandlingen er foretatt ved E-mail og om nødvendig pr telefon.

Kontrollkomiteen har fått tilsendt saksliste, regnskapsoversikt og all dokumentasjon til sentralstyremøtene, samt alt som er blitt sendt til lag og kretser. Komiteen er videre blitt godt orientert om aktuelle saker i forbundet og ad hoc løsninger rent administrativt. Det har vært god kontakt mellom Kontrollkomiteen og forbundsleder og ved spørsmål fra komiteen, har informasjonen blitt gitt raskt og tilfredsstillende.

Kontrollkomiteen finner ikke å utsette noe på sentralstyrets saksbehandling, den er i tråd med forbundets formål, vedtekter og landsmøtevedtak og vedtak er blitt fulgt opp.

Kontrollkomiteen har fått revisjonsberetning og signert regnskap for 2019, og har ingen bemerkninger til det. Aktiviteter for dette året har gitt et underskudd, men etter flere grep til innsparing, ble underskuddet ca kr 160.000 mindre enn budsjettert. Omorganisering og bytte av kontorlokaler var nødvendig for å spare inn på utgifter og vil merkes år for år. Vi gir all honnør til forbundsledelsen og sentralstyret for dette! Egenkapital er akseptabel og totalt viser regnskap og aktiviteter god økonomistyring, noe som blir svært viktig for kommende periode også.

Kontrollkomiteen vil berømme ledelsen og sentralstyret for arbeidet som er lagt ned på alle plan, da også særlig med tanke på at dette for de er mye frivillig arbeid!

Oslo 7.juni 2020

Kristin Hansen Leder	Haldri Karin Engenes medlem	Eldbjørg Gunnarson medlem

Årsmeldinger fra komitéer og utvalg

PRINSIPPROGRAMKOMITEEN
Komiteen har hatt følgende medlemmer:
Leder: Solveig Thomassen
Fra Sentralstyret: Nestleder Randi Støre Gjerde
Medlem: Johanna Beheim
Varamedlem: Solveig Bergesen

Vi har hatt 2 arbeidsmøter dette året, ett innledende møte med arbeidsfordeling, og ett hvor vi diskuterte endringsforslag komitemedlemmene hadde. Vi hadde også en oppfordring i medlemsbladet om å komme med innspill til oss, men vi fikk ingen forslag. Vi arbeider videre med revisjonen i 2020.

Bergen 31.12.2019
Solveig Thomassen
Komiteleder

INTERNASJONALT UTVALG 2019
Utvalget har bestått av:
Elisabeth Rusdal – leder
Kristin Hansen – økonomi, Prosjektleder
Tone C.R. Gulowsen - medlem
Tove Berger Jensen – varamedlem
Aina Alfredsen Førde – forbundsleder
Christine Andreassen – 2. representant ACWW
Merethe Brattetaule – vara for 2.representat ACWW
Olaug Tveit Pedersen – 2. representant Norden
Edel Mikkelsen - vara for2.representat Norden

Utvalgets arbeid
Det har vært 6 utvalgsmøter og 76 saker har vært til behandling. Mye nytt måtte tas stilling til i og med at forbundet ikke lenger får støtte til prosjektene fra Norad. Det er derfor utarbeidet Retningslinjer for prosjektarbeidet i K&F. Videre måtte forbundet ha sine egne kontrakter med det enkelte prosjekt. Dette ble utarbeidet og godkjent av sentralstyret. Utvalget har også fremmet forslag til sentralstyret om saker til ACWW, deltatt i møter utenfor forbundet med internasjonalt tema. I løpet av året har utvalget også laget utkast til høringssvar o.a. innenfor internasjonalt tema.

Utvalget har også hatt informasjon i Nytt fra forbundet og også sendt oppdatert informasjon til medlemmer som har ønsket å stå på en liste for dette.

Dette kommer i tillegg til arbeidet med oppfølging av prosjektene.

Prosjektene
Vi har i 2019 bidratt med støtte til følgende prosjekter:
Bidrag til prosjektene
Fra kretser og lag har vi mottatt 320.793 kroner i støtte til prosjektene:
Som fordeler seg slik:
COWA 258.618 (inkl. månedlige faste givere og privat gave)
Krisesenteret i Sibiu 62.175
I tillegg er det solgt kurver for kroner 8 060 til COWA.

Kroner 700 er overført Krisesenteret i Sibiu for salg av CareTeddies i tillegg til 30.000 kroner pr.31.12. Ny utbetaling primo 2020.
Kroner 240.000 er overført til COWA (inkl. månedlige faste givere og privat gave)
Fra Cultura bank fikk vi 12.370 kroner som tilskudd til Nest og Unit 2 og er overført til dem.
Disse tilskuddene er vi helt avhengige av dersom vi skal kunne fortsette å støtte prosjektene.

Prosjektbesøk
I oktober var utvalgets leder samt Anne Marit Hovstad på prosjektbesøk til COWA-skolen. Formålet var å inngå avtale for samarbeidet samt få oppdatering av arbeidet og planene for skolen. I løpet av besøket ble det også tid til besøk til Uganda Media Women Association (UMWA). Disse har tidligere mottatt støtte fra Norad via forbundet. Nå er det opphørt, men vi fikk under besøket bidratt med et tilskudd slik at de kunne betale for lisensen sin og fortsette arbeidet med radiosendinger med aktuelle kvinnerelaterte temaer.

Seminar
I november arrangerte utvalget seminar. En dag var åpent seminar og i samarbeid med forbundets beredskapsutvalg. Tema for seminaret var «Om å leve i krig og konflikt»

Seminaret samlet 37 deltagere på fredag og da ikke bare forbundets egne medlemmer. Lørdag på utvalgets interne seminar deltok 17 personer Innledere var fra departement, organisasjoner med erfaring fra slikt. Det ble mange sterke innlegg. Neste dag hadde utvalget sitt eget interne seminar. Nytt om arbeidet og prosjektene var hovedtema da. Både dag 1 og dag 2 var 2 representanter fra krisesenteret i Sibiu med.

Vi mottok tilskudd fra FOKUS til seminaret. I tillegg var det en egenandel. Så økonomisk gikk dette ikke med underskudd.

Tilbakemeldingene fra deltagerne var også positive. Så dette bør kunne gjentas i 2021 i og med at det er landsmøte i 2020.

ACWW

ACWW holdt Triennial Konferanse i Melbourne Australia i april. Forbundsleder, Aina Alfredsen Førde var tilstede. Norges Kvinne og familieforbund presentert 2 resolusjoner, Registration of Old Landfills, (Kartlegging av gamle søppel deponier) og Domestic Violence (Vold i nærrelasjoner.) Begge ble enstemmige vedtatt. Alle resolusjoner fra konferanse er sendt de relevante departementene i Norge.

Vårt forslag til World President Madgie de Kock, fra Sør Afrika, ble valgt, mens Anne Marit Hovstad, som hadde vært leder for prosjekt komite i ACWW, gikk av etter 6 år.

Etter konferanse ble vi kontaktet av en organisasjon i Australia, som etterspurt hjelp til hvordan man jobber med å fremme arbeid iht Domestic Violence. Vi har også vidersendt informasjon om hvordan man jobber med fremming av resolusjoner til ACWW sentralt i London. Dette for bruk i informasjon pakker (Action Packs) som nå er tilgjengelig. De inneholder mange ressurser for videre arbeid.

Vi har også klaget til ACWW om deres webside, som var ikke oppdatert i flere måneder. Vi fikk umiddelbart svar fra Verdenspresidenten. Websiden på dette tidspunkt var under revisjon. En ny og friskere webside åpnet i desember. https://www.acww.org.uk. Den har mye informasjon inkludert lenker til Europakonferanse i Glasgow i 2020.

Europapresident, Afrodite Roman fra Romania, og Verdenspresident Magdie de Kock sender regelmessige ut brev med ACWW informasjon.

Vi har sendt Kr 5335, til Pennies for Friendship.

Norden

Se egen årsmelding skrevet av K&Fs 2. representant til Nordens Kvinneforbund, Olaug Tveit Pedersen

Internasjonalt arbeid lokalt

Vi har mottatt rapport fra 55 lag. I og med at flere lag og kretser har lagt ned, så er antall innsendte rapporter meget bra og en økning fra tidligere år.

Forbundsleder på talestolen under ACWW konferansen.

Flere lag melder om internasjonalt har vært tema på lagsmøter. Dette kan være informasjon om land, om andre organisasjoners arbeid og også om forbundets arbeid med prosjekter.

16 fadderbarn er fjernadoptert av lagene. De kommer fra land som Filipinene, Sri Lanka, Benin, Romania, Syria, India, Nigeria, Palestina og Zambia for å nevne noen. Totalt bidro lagene med 30300 kroner til fjernadopsjon.

Lokalt har det også vært støtte til andre organisasjoners arbeid. Dette har blant annet vært til FOKUS, Redd barna, SOS barnebyer barnehjem i Zimbabwe og TV-aksjonen for å nevne noen. Totalt har disse bidragene vært på 23490 kroner.

Flere lag har også bidratt til forbundets prosjekter.

Av andre aktiviteter med internasjonalt preg er det to lag som strikker babyluer til Malawi. Videre er det lag som har strikkekafeer, strikkekveld/dag for elever ved voksenopplæringen. Slike aktiviteter knyttes opp til norskopplæring også.

Noen lag har samlet inn Pennies for friendship (Vennskapsmynten) til ACWW i tillegg til det

bidraget som sendes fra forbundet samlet inn via medlemskontingenten. Totalt ble det sendt 5 335 kroner, hvorav 3 006 kroner var midler samlet inn ekstra i lag.

Kristin Hansen
Prosjektleder og økonomiansvarlig

BEREDSKAPSUTVALGET

Utvalget har bestått av:
Leder: Wenche Rolstad
Medlem: Anne Lise Johnsen
Medlem: Ingrid Sandøy
Varamedlem: Grete Nordbæk
Tillitsverv

K&F er medlem i Norsk TotalforsvarsForum (NTF), tidligere Kvinners Frivillige Beredskap. Her er flere av medlemmene i K&F fylkeskontakter. Styremedlemmene har disse vervene:
Anne Lise Johnsen fylkeskontakt og Ingrid Sandøy 2. fylkeskontakt i Møre og Romsdal. Grete Nordbæk fylkeskontakt i Hedmark og Wenche Rolstad fylkeskontakt i Oppland og styremedlem i NTF

Seminar
Sammen med K&F`s Internasjonale utvalg arrangerte vi seminar i Oslo i november som hadde tittelen Kvinner og barn i krig og konflikt. 1. dagen var det felles for alle og 2. dagen var vi delt. Vi hadde dyktige foredragsholdere. Etter seminaret ble det sendt en felles uttalelse med spørsmål til Barne- og Familiedepartementet, statssekretæren og alle politiske partier på Stortinget; Beredskap for pårørande til dei som har vore i Internasjonale operasjonar.
Forsvaret har no eit godt tilbod til dei som har vore ute i internasjonale operasjonar. Men korleis er det med dei pårørande?

Møter om beredskap
Medlemmene i Beredskapsutvalget har både arrangert møter om beredskap i kommunene og i fylkene de bor. Her er det i mange tilfeller den som har ansvar for beredskapen i kommunen, men også i fylket som har hovedforedraget.
Vi har også deltatt på møter andre organisasjoner har arrangert med foredrag om beredskap. Lagsmøtene er også viktige arenaer for å fremme beredskapen.

Informasjon til medlemmene i K&F
Beredskapsutvalget har plass i bladet til K&F for å skrive om beredskap og det bruker vi i hvert nummer. I tillegg sender vi innlegg til avisene i fylkene vi bor og mange blir tatt inn.
NTF sine seminarer er åpne for medlemmene. Det er bare å melde seg på til NTF.

Styremøter
Beredskapsutvalget har hatt 3 elektroniske møter da vi har lang avstand og ikke alle har hatt anledning til å møte på NTF sine møter.

Takk for samarbeidet i 2019
Wenche Rolstad, Anne Lise Johnsen, Ingrid Sandøy og Grete Nordbæk

De norske deltakerene på Nordens kvinnekonferanse.

NORDENS KVINNEFORBUND

Styret i Nordens Kvinneforbund består av lederene i Riksforbundet Hem och Samhalle Sverige, Kvenfelagsambandet Island, Finlands svenske Marthaforbundet, Finlands Marttaliitto, Norges Kvinne- og familieforbund og en valgt representant fra hvert land. Presidentskapet går over en 4 års periode. Island har nå presidentskapet.
Norges representanter fra 2019 er forbundsleder Aina Alfredsen Førde og nestleder Olaug Tveit Pedersen.
Sverige hadde i 2019 ansvar for Det nordiske brevet. Tittel på brevet var: Dagens risikosamfunn – nye risikoer eller gamle utfordringer. Brevets forfatter var Professor Misse Wester, Lunds Universitet, Sverige. (Jfr. Vårt medlemsblad nr. 1 /2020)

Årsmeldinger fra komitéer og utvalg

I 2019 er det avholdt 2 styremøter ett 29. januar på skype, og ett i Varberg 13. juni i forbindelse med årets sommerkonferanse, der var hele styret samlet.

Nordens Kvinneforbund var 100 år 1. juli 2019.

Riksforbundet Hem och Samhalle inviterte til jubileumsfest og sommerkonferanse på ærverdige Varberg Stadshotel & Asian SPA, Varberg, Sverige.

Tema for sommerkonferansen var: Holdbar utvikling i et sosialt perspektiv.

Det var 57 deltakere til sammen fra Sverige, Finland, Island og Norge.

Norge var godt representert med 20 representanter.

Det ble fra sommerkonferansen sendt ut en uttalelse til medlemslandene om å stoppe kvinnelige kjønnslemlestelser.

Nordens Kvinneforbund sin president, Gudrùn Pòrdardòttir inviterte alle til sommerkonferanse på Island 12.-14. juni 2020.

Nordens representanter har, når det har vært mulig, deltatt på internasjonalt utvalg sine møter og seminar.

Olaug Tveit Pedersen
K&F 2. representant NKF

«HULTER TIL BULTER» - DIKTSAMLING

Referat fra styremøtet og årsmøtet 12.02.2019.
Styremøtet og årsmøtet fant sted på restaurant Holbergstuen, Bergen.
Tilstede: Bjarnhild Hodneland, Randi Gjerde og Sigrunn Støm.

1) Leder ønsket velkommen til møtet, spesielt til nestleder Randi Gjerde som var med oss for første gang.

2) Leder gav en orientering om «Fondet» og pengene fra Bente Nygård, som hadde en konto for bøkene, og fra Bjarnhild Hodneland, som fikk disse pengene som gave for takk for arbeidet jeg hjalp Bente med diktsamlingen, (før hun utgav dem) og ellers i tiden da Bente var syk. Bente fikk ikke utgi bøkene på K&Fs forlag, men arbeidet og kostet alt selv.

3) Gjennomgåing av årsmelding og regnskap.

4) Bevilgninger. Da det nærmer seg avslutning for fondet er det svært lite penger igjen. Fra start hadde vi kalkulert med avslutning i 2018, så dette er nå bare de siste bevilgninger og avslutninger av konto. Vi har ikke satt dato, men dette vil bli avsluttet i år. Det var en søknad til fondet til dette møtet, fra forbundsleder.
Vi bevilget kr. 1500,00 til K&F for bruk til reise til ACWWs konferanse i Australia.

5) Leder sender nå regnskapet til revisor. Så får vi se om vi må ha et møte til eller om det er ok med avslutningspapirer på mail.

6) Leder takket for fint samarbeid, spesielt til Sigrunn Strøm som har vært med helt fra starten.

Bjarnhild Hodneland
refer.EE

Forbundets regnskap 2019

REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2019

RESULTATREGNSKAP		REGNSKAP 2018	REGNSKAP 2019	BUDSJETT 2019
DRIFTSINNTEKTER:				
Kontingenter		1 166 385	1 326 251	1 350 000
Annonser		3 230	16 150	16 000
Sponsorinntekter				
Overført fra Frimurer				
Refundert mva		124 479	185 608	125 000
Landslotteri		105 700	100 710	120 000
Tippemidler		-		
Tilskudd mottatt		265 750	272 250	270 000
Varesalg		50 106	18 155	15 000
Andre inntekter	1	538 353	288 861	77 200
Sum driftsinntekter		**2 254 003**	**2 207 985**	**1 973 200**
DRIFTSKOSTNADER:				
Lønn, arbeidsgiveravgift	2	1 249 429	1 489 582	1 490 000
Forbruk varer		60 372	21 026	5 000
Driftskostnader	3	1 330 761	934 776	863 000
Medlemsbladet	4	187 975	196 225	215 000
Ordinære avskrivninger				
Tap på fordringer		4 650	2 659	
Sum driftskostnader		**2 833 187**	**2 644 268**	**2 573 000**
DRIFTSRESULTAT		**-579 185**	**-436 283**	**-599 800**
FINANSINNT./KOSTNADER				
Finansinntekter		8221,41	11 304	10 000
Finanskostnader				
Netto finansinntekter		**8221,41**	**11 304**	**10 000**
ÅRSRESULTAT		**-570 963**	**-424 979**	**-589 800**

Oslo 09.02.2020

Aina Alfredsen Førde
Forbundsleder

Olaug Tveit Pedersen
Nestleder

Randi Støre Gjerde
nestleder

Christine Andreassen
sentralstyremedlem

Oddlaug Hovdenak
sentralstyremedlem

Anne Margrethe Eggestøl
sentralstyremedlem

Inger Berger
sentralstyremedlem

Forbundets regnskap 2019

REGNSKAP NORGES KVINNE- OG FAMILIEFORBUND 2019

Balanse pr. 31.12.	**2018**	**2019**
VARER:		
Varebeholdning	47 960	29 318
Sum varer	**47 960**	**29 318**
FORDRINGER:		
Andeler	600	600
Kunefordringer	5 865	0
Forskuddsbetalte kostnader	149 135	12 993
Sum fordringer	**155 600**	**13 593**
BANKINNSKUDD, KONTANTER:		
Kasse, bank	2 293 991	2 067 644
Sum bankinnskudd, kontanter	**2 293 991**	**2 067 644**
Sum omløpsmidler	**2 497 551**	**2 110 555**
SUM EIENDELER	**2 497 551**	**2 110 555**
EGENKAPITAL:		
Egenkapital 1/1	2 394 329	1 823 365
Årsresultat	-570 963	-424 978
Sum Egenkapital	**1 823 365**	**1 398 387**
KORTSIKTIG GJELD:		
Leverandørgjeld	107 063	18 642
Skyldig skatt, arb.g.avg., feiep. m.m.	200 979	212 968
Ubenyttede bevilgninger, internasj.arb.	68 934	115 281
Ubenyttede bevilgninger, K&F	-	
Vennskapsmynten	4 036	3 875
Nedlagte lag 2017	158 776	160 117
Motkonto Norden	101 336	
Dobbelte medl.kont.	13 683	15 189
Kortsiktig gjeld	19 380	186 096
Sum kortsiktig gjeld	**674 186**	**712 168**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**2 497 551**	**2 110 555**

Oslo 09.02.2020

Aina Alfredsen Førde Forbundsleder	Olaug Tveit Pedersen nestleder	Randi Støre Gjerde nestleder
Christine Andreassen sentralstyremedlem	Oddlaug Hovdenak sentralstyremedlem	Anne Margrethe Eggestøl sentralstyremedlem
Inger Berger sentralstyremedlem		

Revisjonsberetning

Legally signed by
Fredrik Wilhelmsen Langseth
28.02.2020

LANGSETH REVISJON AS

Til

Norges kvinne- og familieforbund

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Norges kvinne- og familieforbund sitt årsregnskap som viser et underskudd på kr 424 979. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av styrets årsmelding for regnskapsåret 2019, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Telefon: + 47 22 62 54 00 | Ryensvingen 3, Postboks 2024 Ryen, 0615 Oslo | www.langsethrevisjon.no | org.nr. 995300796
mgi Medlem av Midsnell Group International. En internasjonal sammenslutning av uavhengige revisjons- og konsulentselskaper.

Legally signed by
Fredrik Wilhelmsen Langseth
28.02.2020

LANGSETH
REVISJON AS

Styrets ansvar for årsregnskapet
Styret (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 28. februar 2020
Langseth Revisjon AS

Fredrik W. Langseth
Statsautorisert revisor

Telefon: + 47 22 62 54 00 | Ryensvingen 3, Postboks 2024 Ryen, 0615 Oslo | www.langsethrevisjon.no | org.nr. 995300796
mgi Medlem av Midsnell Group International. En internasjonal sammenslutning av uavhengige revisjons- og konsulentselskaper.

Henvendelser til offentlige myndigheter og andre

NRK KRINGKASTINGSRÅDET
KRINGKASTINGSRADET@NRK.NO
Svelgen 20. Mars 2019

Klage på NRK Super, FlippKlipp, «Victor kan ikke si nei en hel dag, Yes Man med Woldelige Ole» publisert på nettsida 09.03.2019, og oppmoding om at Kringkastingsrådet drøfter NRKs profil som allmennkringkasting om å tøye grenser innafor enkelte program.

Norges Kvinne og familieforbund (K&F) har fått med seg innhald i programmet «Victor kan ikke si nei en hel dag, Yes Man med Woldelige Ole» publisert på nettsida 09.03.2019, der ein vokser kjønnshår på «Victor» samtidig som «Woldelige Ole» ler. Programmet har ei nedre aldersgrense på 6 år. Programmet ligg ute på tv.nrksuper.no. Dette er ein kanal som mange barn og unge bruker, og dei vaksne stoler på at NRKSuper er ein trygg kanal for ungane.

Dette er andre gang i løpet av eitt år at K&F reagerer på innslag laga av NRKSuper.

Vi undrast på kva form for humor det er at ein storler av ein som skrik ut i smerte? Og kva humor er det i å vokse kjønnshår i eit program for barn?

Vi meiner dette er langt over streken for kva som er akseptabelt å vise i eit barneprogram:

- Ein viser at det er greitt å påføre andre smerter, og å le av det.
- Det er flytting av grenser, feil veg.
- Skaper haldningar i forhold til kropp og utsjåande.
- Innslaget kan vere traumatisk for enkelte.
- Gje barn idear om at ting kan eksperimenterast med.
- Ein viser at ein kan le av at andre har smerter.

Vi finn dette svært kritikkverdig i og med at vi ser ei utvikling i samfunnet der stadig yngre barn får eit negativt syn på eigen kropp. Det er mykje mobbing og press blant barn og unge, og mange tøyer grenser og eksperimenterer med mykje som ikkje er bra.

NRK er ein allmennkringkastar som mottek statlege midlar og har difor eit ekstra ansvar.

Vi ber Kringkastingsrådet om å ta ein debatt om NRKs rolle og samfunnsansvar på bakgrunn av denne og tidlegare klager frå sjåarar på program som tøyer grensene. Argumentasjon om at NRK må følgje med i tida, og at det er humor og ironi held ikkje.

Vi lever i ei tid der kroppsfiksering, trakkasering og grensetesting er meir utbreidd enn nokon gang. Då meiner vi at NRK, finansiert av lisenspengar, skal gå forran som eit godt eksempel.

Dersom det skulle vere behov for ytterlegare informasjon eller kommentarar, ta gjerne kontakt.

Med venlge helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde Forbundsleiar

UTENRIKSDEPARTEMENTET
POSTBOKS 8114 DEP
0032 OSLO
Svelgen 11.09.2019

Situasjonen for kvinner og barn i Mali
Norges Kvinne- og familieforbund har registrert via media at uro og konflikt i Mali særleg har ramma kvinner og barn på groteske måtar.

Vi lurer i den samband på kva norske styresmakter har gjort i sakens anledning.

Kvinner og barn i konflikt har i mange år vore eit tema vårt forbund har arbeidd med. Vi er derfor opptatt av kva vårt eige land gjer i situasjonar der særleg kvinner og barn er offer.

Vi håper på et raskt svar. Med vennleg helsing

Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar

Svar fra UD
Kjære Aina Alfredsen Førde og
Norges Kvinne- og familieforbund

Først av alt ønsker jeg å beklage for at det har tatt så lang tid å besvare deres henvendelse datert 11.09.2019. Jeg avviklet pappapermisjon i perioden mai-oktober og da har jeg dessverre ikke klart å følge opp alle henvendelser.

Takk for deres interesse i Mali og den pågående konflikten i landet.

Norge styrker sitt engasjement i Mali og i Sahel. Dette engasjementet er forankret i «Strategi for norsk innsats i Sahel-regionen 2018-2020» (2018), som konkretiserer og operasjonaliserer føringene fra «Veivalg i norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk» (Meld. St. 36 (2016-2017)), «Felles ansvar for felles fremtid. Bærekraftsmålene og norsk utviklingspolitikk» (Meld. St. 24 (2016-2017)), «Partnerland i utviklingspolitikken» (Meld. St. 17 (2017-2018)) og «Strategisk rammeverk for norsk innsats i sårbare stater og regioner» (2017), samt «Strategi for norsk humanitær politikk» (2018).

Andre viktige styringsdokumenter inkluderer «Hangslingsplan for kvinner, fred og sikkerhet (2019) som slår fast at Norge skal jobbe mer systematisk med kvinner, fred og sikkerhet i vår støtte til gjennomføring av fredsavtaler, styrke kjønnsperspektivet i internasjonale operasjoner og oppdrag, og øke innsatsen for jenter og kvinner i humanitært arbeid.

Som du skriver i henvendelsen har den pågående konflikten i Mali store innvirkninger i regionen, ikke minst så rammer denne kvinner, barn og andre utsatte grupper spesielt hardt. Konsekvensene blir ytterligere forverret av at Mali i utgangspunktet er blant verdens fattigste land, og at sikkerhetssituasjonen skaper utfordringer med å nå disse.

Den krevende situasjonen i landet gjør en helhetlig tilnærming nødvendig. Sikkerhetssituasjonen må forbedres samtidig som humanitær innsats og langsiktig utviklingsarbeid implementeres parallelt.

Arbeidet med sikkerhetssituasjonen

På sikkerhetsområdet støtter Norge aktivt opp om FNs fredsbevarende operasjon MINUSMA (United Nations Multidimensional Integrated Stabilization Mission in Mali). Fra 15. mai til 15. november i år bidro Norge til MINUSMA med ett Hercules C-130J transportfly som taktisk transportkapasitet for å frakte personell og last rundt i Mali. Detasjementet fra Norge bestod av rundt 60 kvinner og menn med bakgrunn fra ulike fagfelt som var nødvendig for å løse oppdraget.

Samtidig arbeider vi både i Oslo og gjennom den norske ambassaden i Mali med oppfølging av fredsavtalen i Mali fra 2015 (Algers-avtalen). Ett element i dette arbeidet er innsatsen for å fremme bred inkludering og forankring av avtalen i befolkningen. Kvinner må få en tydeligere og mer selvstendig rolle i oppfølgingen av fredsavtalen. Mali er derfor et satsningsland for norsk innsats innen kvinner, fred og sikkerhet.

Humanitær innsats
De humanitære behovene i Mali er store, og forverres av den pågående konflikten i landet.

Norge samarbeider bredt for å nå disse utsatte gruppene. Samarbeidspartnere inkluderer Norges Røde Kors, Kirkens Nødhjelp, Redd Barna og UNFPA (FNs befolkningsfond som arbeider med særlig vekt på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter).

Langsiktig utviklingsarbeid
Selv om Mali preges av en pågående krise er det viktig å tenke langsiktig. På lang sikt vil utvikling, fred og stabilisering avhenge av hvorvidt en klarer å skape vekst og økonomiske muligheter for den stadig voksende unge befolkningen. Utviklingsarbeidet med Mali er særlig rettet mot klimatilpassing av landbruket og utdanningssektoren i landet.

Landbrukssektoren er Malis største sysselsetter og står dermed sentralt for å bedre levekår, skape jobber og økonomisk vekst, samt forebygge ressurskonflikter og redusere fremtidige humanitære behov. Styrket ressursforvaltning vil være viktig for at flere skal få ta del i Malis videre økonomiske utvikling samt for å forebygge konflikter. Norge samarbeider med det internasjonale instituttet for tropisk landbruk (IITA) og Institutt for rural økonomi (Institut d'Economie Rurale) på dette området i Mali.

Seks av ti voksne maliere kan i dag ikke lese eller skrive, og rett til god utdanning, særlig for jenter, er derfor avgjørende. Vold og konflikt har i tillegg forårsaket at mange skoler er blitt stengt. For at Malis raskt voksende befolkning, og et større antall kvinner, skal kunne bidra til økonomisk vekst og ha mulighet til å delta i samfunnsutviklingen må et større antall unge gjennomføre et skoleløp. Norge samarbeider blant annet med Strømmestiftelsen, Digni, og Kirkens Nødhjelp på dette området i Mali.

Jeg håper dette besvarer spørsmålet deres, og beklager enda en gang for at svaret er blitt såpass forsinket.

Mvh Andreas Holm Røsberg
Aspirant
Utenriksdepartementet

Sendt Regjeringen,
partienes stortingsgrupper, presse

NOKRE TANKAR OM ÅRETS STATSBUDSJETT

Svelgen 20.10.2019

Det er mykje vi kunne kommentert i årets statsbudsjett, vi har valt å kommentere litt på desse sakene:

- Auke i barnetrygda: dette er bra for dei det gjeld, men vi skulle ønske meir auke for dei mellom 6-18 år og. Utgifta til denne aldersgruppa er større enn for barn under 6 år. Dyrare kle og sko, og meir ekstra utstyr som må til både på skulen og til fritidsaktivitetar.
- Kutt i støtta til barnebriller er heilt uakseptabelt og som vil råke spesielt barn som veks opp i låginntektsfamiliar. Her har det tidlegare vore ein sats på 475 kroner for innfatningar, og inga øvre grensa for glas. Og dette vert jo tilpassa den enkelte som treng briller. Augelegeforeininga meiner at alle barn under åtte år som treng briller bør få dette dekka, like viktig som medisin på blå resept. Varig svekka syn kan verte ein konsekvens dersom dei ikkje får briller.
- Innstramming på tannregulering gruppe C, dei med eit klart behov. Igjen kjem regjeringa med forslag om kutt som vil ramme barn og unge.
- Styrking av helsestasjon og skulehelsetenesta er flott. Men vi saknar styrking av jordmødrer, både i kommunehelsetenesta og på sjukehusa.
- Samlivskurs til fyrstegongsfødande eit flott tiltak som kan vere med å styrke familiane.
- Aktiv og sunn aldring- eldrereforma Leve heile livet skal styrkast, etablering av eldreombod, og satsing på velferdsteknologi. Flotte tiltak for ein god alderdom.
- Kjøkken på sjukeheimane og i heildøgns omsorgsbustader har vi etterlyst lenge, så kjempeflott at det no vert innført tilskot til dette.
- Sundt kosthald, måltidsglede og god helse for alle! Men kva med skulemåltid?

Det vert spanande å sjå kva som vert vedtatt, er ein del ting her som etter vårt synspunkt ikkje bør vedtakast.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
forbundsleiar

Henvendelser til offentlige myndigheter og andre

TIL BARNE- OG FAMILIEMINISTER
KJELL INGOLF ROPSTAD
Svelgen 11.11.2019

Utvising av Masha Aghabararian.
Vi les i Aftenposten 9. november at Masha Aghabararian skal utvisast frå Norge fordi ho har oppretta eit enkeltmannsføretak som tannlege.

Masha fødde for seks månader sidan sitt første barn, og UDI meiner det er godt nok at barnet skal ha kontakt med mor gjennom internett. Og at det ikkje er ei uvanleg stor belastning for barnet at mor må reise. Dette er heilt uakseptabelt, barnet er så vidt byrja med fast føde og morsmjølk er hovudnæringa til barnet. Sjølvsagt er det ei kjempestor belastning for barnet at mor må reise ut av landet. Det er her ho får hovudnæringa si frå, og at mor forsvinn over natta er klart ei stor belastning.
Masha Aghabararian har budd i lag med barnefaren i Norge i fem år, og vore gift med han i to år. Dersom dette enkeltmannsføretaket er ulovleg, så får ho få beskjed om det og legge det ned utan at ho må forlate familien sin.

Her må Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad komme på bana, vi kan ikkje godta at folk skal verte behandla på denne måten i Norge. Ungen sitt beste må komme forran det at mor kanskje har gjort ein feil. Det er ikkje berre politikarane som kan feile og få ein ny sjanse, dette må også gjelde for andre.

Vi forventar at Barne- og familieministeren saman med andre i regjeringa her grip inn, og vi venter på svar om kva som vert gjort.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
forbundsleiar

TIL BARNE- OG FAMILIEMINISTEREN
FOLKEHELSEMINISTEREN
Inntak av næringsrik mat gjev inntak av lærdom!
Svelgen 12.11.2019

Kirkens bymisjons fattigdomsrapport viser at det er mange barn som lever i låginntekts familiar, og mange av desse ungane har ikkje matpakke med seg på skulen. Mange av dei får ikkje noko varmt måltid i heile tatt i løpet av dagen. Kanskje har dei ikkje ete frukost heller fordi det ikkje er noko mat i heimen.. Når vi les at « mamma berre sendte med oss samanrulla matpapir så det skulle sjå ut som vi hadde med oss matpakke» då vert vi forbanna, sånn skal ingen barn i Norge ha det.

Vi er eit av verdas rikaste land, og eit av få land i heile Europa som ikkje har skulemat, dette må gjerast noko med no!

Vi har alle eit ansvar for at alle barn i Norge skal ha det bra, og det å innføre skulemat er ei enkel sak dersom politikarane ynskjer det.

Eit varmt skulemåltid gjev auka trivsel, alle vert meir inkludert og ein får reduksjon av mobbing. Samtidig vert det mindre uro i klassane, og då vert det betre læringsmiljø.

Mange politikara meiner det einaste som hjelper er fleire lærarar, og meir mattematikk. Men utan næringsrik mat klarer ikkje hjernen å ta imot lærdomen.

Skulemåltid forbetrar elevanes oppmerksemd i 6 av 7 studiar. Fordeler knytt til karakterar, i all hovudsaka matematikk, er også funnet i 6 av studiane (GranthamMcGregor 2005)

-"Det er udiskutabelt at ernæring kan spille en viktig rolle mht. i kva grad unge menneske lykkast i sine (skule) prestasjonar (Bellisle 2004)

I august 2008 starta Hundsund Skulerestaurant opp, og det var dugnad frå Snarøya Kvinne- og familielag som fekk dette til.

Mat og måltida er sentrale i våre liv, så som nyting, kjelde til glede, møtestad og kulturell bærer. Matvanane har også betydning for helsa, og det gjelder både barn og vaksne. Bra mat og fysisk aktivitet gjer at barna får det lettare å leike og lære. Barnehagen og skulen har en unik moglegheit til å naturlig fremme en helsebringande livsstil med gode matvanar til våre barn, på en positiv måte. Heim og familie har det grunnleggjande ansvaret, men fordi de fleste barna spis mange av sine måltid utanfor heimen, vil andre vaksne også påverke barnas matvanar. Gode og næringsriktige måltid i eit triveleg miljø kor barn og vaksne et saman gir personalet moglegheiter til å formidle og praktisere en positiv åtferd til mat og måltid.

Vi ynskjer å invitere Barne- og familieministeren og Folkehelseministeren til besøk og orientering ved Hundsund skulerestaurant og sjølvsagt eit varmt måltid.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar.

FORSVARSDEPARTEMENTET, BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET OSLO 03.12.2019

Partienes stortingsgrupper, pressen, NTF og Veteranforbundet SIOPS

Uttale frå Norges Kvinne- og familieforbund sitt internasjonale- og beredskapsseminar 15. og 16. november 2019.

Beredskap for pårørande til dei som har vore i Internasjonale operasjonar.

Forsvaret har no eit godt tilbod til dei som har vore ute i internasjonale operasjonar. Men korleis er det med dei pårørande?

Norges Kvinne og familieforbunds internasjonale- og beredskapsseminar ber om at dei pårørande òg får den hjelpa dei treng.

Vi meiner at det er viktig å ha eit tilbod til alle organisasjonar og deira familiar som er i internasjonale operasjonar.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde, forbundsleiar

Høringsuttalelser

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT
Høyring – forslag til endringar i opplæringslova, friskulelova og folkehøgskulelova.

Etter gjennomgang av høyrings notat datert 31.10.2018 med forslag til endringar og grunngjeving for endringane, er vi heilt einige i dei innskjerpingane og presiseringar i lova for krav til tilsetting, fast eller midlertidig i vidaregåande skule, friskular og folkehøgskular for personar med dom for seksuelt overgrep mot mindreårige på sin politiattest.

Norges Kvinne- og familieforbund ser det som absolutte krav i lova at ingen som har slik dom skal ha noko med barn og unge i barnehage, skule, fritidsordningar eller idrett.

Stad/dato Svelgen 28. januar 2019

Med vennlig hilsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
forbundsleder

ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET
Oslo 2. desember 2019

Høring- forslag til gjeninnføring og utvidelse av rett til fortsatte pleiepenger ved barns død

Norges Kvinne- og familieforbund støtter forslag i § 9-10 fjerde ledd:

Dersom barnet dør i stønadsperioden, ytes det pleiepenger i opptil 30 stønadsdager (seks uker)

Til den som har mottatt fulle pleiepenger i minst tre år ytes det pleiepenger i opptil tre måneder. Ved eventuell arbeidsinntekt i denne perioden graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar
(Til orientering- departementet har trukket saken)

HELSE OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Oslo 5. desember 2019

Høring om lov om Eldreombudet
Vi støtter forslaget om innføring av Eldreombud i Norge.

Dette for at alle eldre skal få ein betre kvardag. Eldre er ingen einsarta gruppe. Det er viktig å ta vare på eldre som fell utanfor det digitale "nettet". Ta vare på einsame eldre.

Derfor treng vi eit Eldreombud som er lett tilgjengeleg og synleg i samfunnet. Eit personifisert Eldreombud er lettare å henvende seg til.

Noko somvil føre til at eldre engasjerer seg i samfunnet og er med å forme morgendagens eldrepolitikk, at eldre kan mestre og delta lenger, leve heile livet.

Eit Eldreombud som er vaktbikkje, pådrivar og talerøyr ovenfor myndigheter når det gjelder interesser, rettigheter og behov for eldre,- som har ein følge med-rolle. Eit Eldreombud som kan uttale seg fritt. Sette eldrepolitikk på dagsorden.

Eldreombud som fremmer både interesser, rettigheter og behov for eldre.

Sikre at Eldreombudet blir "varig" ved at det blir nedfelt i eigen lov.

Eit Eldreombud vil styrke interessene, rettighetene og behovene for eldre, samt å opprette likeverd for eldre

Med vennleg helsen
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar

OPPRETTHALD KONTANTSTØTTA!
Oslo 25.01.2019

Norges Kvinne og familieforbund var veldig fornøgd med at regjeringsplattforma sa at vi skulle opprethalde kontantstøtta, men det varte ikkje mange dagane før vi les at Frp vil endre på dette.

Jobbkrav for kontantstøtte!
Nok ein gang går Frp ut mot innvandrarkvinnene som vel å vere heime med barna sine EIT år ekstra, frå ungane er eitt til to år. Valfridom er viktig for oss alle, også for innvandrarkvinner. Det er ikkje alle som ønskjer at barna skal i barnehage som eittåring, for mange familiar er det rett å vere heime eit år lenger, sjølv for innvandrarfamiliar.

Uttalen til Jon Engen-Helgheim i Frp er eit rasistisk utsegn.

Det er ikkje kontantstøtta som er årsak til at innvandrarkvinner ikkje kjem seg ut i arbeid. Kva med alle innvandrarmenn og unge gutar som ikkje jobbar? Er det kontantstøtta som er grunnen til det og? Det må andre tiltak til, og her svikter regjeringa.

Det som kjem til å skje er at fleire barn vert fattigare.

Det er mange etnisk norske kvinner som vel å vere heime eit år ekstra medan barna er små, og som mottar kontantstøtte, kva meiner Frp om det?

Det er faktisk ikkje sånn at det er barnehage og pedagogar som er best heile tida. For dei aller fleste små barn er det foreldra som er best.

NOK er NOK med tanke på negative forandringar i kontantstøtta.

Med vennlig helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
forbundsleiar

PRESSEMELDING 8. FEBRUAR 2019
Valfridom for den enkelte familie skal vere det viktigaste!

Tredelt foreldrepermisjon til barns beste?
Før ein innførte tvungen tredeling i likestillinga sitt namn burde ein ha sikra fedrar eigen oppteningsrett til permisjon. For det er jo diskriminering, og langt frå likestilling at far ikkje har eigen oppteningsrett men må bruke av mor si oppteningsrett.

Har politikarane så dårleg tiltru til folk at dei må tre ei tredeling nedover hovuda til folk. Det som er rett for ein familie er ikkje sikkert er rett for andre. Kvifor kan ikkje den enkelte familie få bestemme sjølv kva som er rett for dei?

Korleis kan politikarane seie at det å ha tredelt permisjon er det beste for barnet og mor, når så mange går ut og fortel om problema det vert for dei? Kva som er best for den enkelte familie må vere det viktigaste. Det er ikkje alltid det beste for barnet at far er heime og mor må tidleg ut i jobb.

No er det no sånn at det er mor som går gravid, føder og ammer. Mange mødrer treng meir enn 7 månadar på å restituere seg etter ein fødsel, og mange våkenetter. Det er mor som må amme, så der kan ikkje far avlaste.

Meiner ein at barnet ikkje får to gode omsorgspersonar dersom mor har lenger permisjon? Det er no litt fleire timer i eit døgn enn dei åtte timane ein jobbar. Og det er no eit dagsverk å vere heime med barnet og.

Avlastning heime på mor? Vi reknar med at vi er komen så langt i likestillinga her i landet at husarbeidet vert fordelt fordi om mor har permisjon. Det er vel ikkje berre mor som gjer alt husarbeidet etter jobb når barnet har byrja i barnehagen heller.

At tredelinga på sikt skal gje kvinnene mindre jobb på sikt? Når far har like stor forståing av viktigheita av hus- og omsorgsarbeid, skal mor sleppe å ta det «andre skiftet» med husarbeid og det «tredje skiftet» med omsorgsarbeid aleine. Kva for ein verden lever dei i som bruker sånne uttaler? Dette har no ingenting med tredeling av permisjonen å gjere. Dette er likestilling i heimen, som vi har hatt i mange år utan tvungen tredeling.

Det at far må vere ein god forhandlar for å få meir enn fedrekvoten? Her meiner vi det er noko kvar familie må diskutere seg fram til sjølve, kva som er rett for dei.

Og dersom far har ein jobb der han ikkje kan ta permisjon i 15 veker, når då mor har brukt opp dei vekene ho kan ta permisjon er barnet ca. sju månadar. Skal barnet då byrja i barnehage? Får ein plass i barnehagar når ein berre er sju månadar?

Norges Kvinne og familieforbund krev at:

Valfridom for den enkelte familie skal vere det viktigaste!

Pressemeldingar og leserinnlegg

PRESSEMELDING
Svelgen 20. mars 2019

Klage på NRK Super, FlippKlipp, «Victor kan ikke si nei en hel dag, Yes Man med Woldelige Ole» publisert på nettsida 09.03.2019, og oppmoding om at Kringkastingsrådet drøfter NRKs profil som allmennkringkasting om å tøye grenser innafor enkelte program.

Norges Kvinne og familieforbund (K&F) har i dag sendt klage til Kringkastingsrådet på eit program som ligg ute på tv.nrksuper.no. Dette er FlippKlipp, «Victor kan ikke si nei en hel dag, Yes Man med Woldelige Ole»

Dette er eit program med ei nedre aldersgrense på 6 år. I programmet vert det vist at ein voksar kjønnshår, der «Victor» skrik i smerte ler «Woldelige Ole», dette meiner vi i K&F ikkje er noko humorprogram for barn og unge, vi meiner det gjev feil signal ut til barna. Vi undrast på kva form for humor det er at ein storler av ein som skrik ut i smerte? Og kva humor er det i å vokse kjønnshår i eit program for barn?

Ein viser at det er greitt å påføre andre smerter og le av det. Det er flytting av grenser feil veg, ein er med på å skape haldningar i forhold til kropp og utsjåande. Ein gjev barn idear om at kroppen kan eksperimenterast med og ein viser at ein kan le av andre sine smerter.

Vi meiner dette er svært kritikkverdig i og med at vi ser ei utvikling i samfunnet der stadig yngre barn får eit negativt syn på eigen kropp. Det er mykje mobbing og press blant barn og unge, og mange tøyer grenser og eksperimenterer med mykje som ikkje er bra.

Vi lever i ei tid der kroppsfiksering, trakkasering og grensetesting er meir utbreidd enn nokon gang. Då meiner vi at NRK, finansiert av lisenspengar, skal gå forran som eit godt eksempel.

Dersom det skulle vere behov for ytterlegare informasjon eller kommentarar, ta gjerne kontakt.

Med venleg helsing
Norges Kvinne og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar

PRESSEMELDING
Inntak av næringsrik mat gjev inntak av lærdom!
Svelgen 12.11.2019

Kirkens bymisjons fattigdomsrapport viser at det er mange barn som lever i låginntekts familiar, og mange av desse ungane har ikkje matpakke med seg på skulen. Mange av dei får ikkje noko varmt måltid i heile tatt i løpet av dagen. Kanskje har dei ikkje ete frukost heller fordi det ikkje er noko mat i heimen.. Når vi les at « mamma berre sendte med oss samanrulla matpapir så det skulle sjå ut som vi hadde med oss matpakke» då vert vi forbanna, sånn skal ingen barn i Norge ha det.

Vi er eit av verdas rikaste land, og eit av få land i heile Europa som ikkje har skulemat, dette må gjerast noko med no!

Vi har alle eit ansvar for at alle barn i Norge skal ha det bra, og det å innføre skulemat er ei enkel sak dersom politikarane ynskjer det.

Eit varmt skulemåltid gjev auka trivsel, alle vert meir inkludert og ein får reduksjon av mobbing. Samtidig vert det mindre uro i klassane, og då vert det betre læringsmiljø.

Mange politikara meiner det einaste som hjelper er fleire lærarar, og meir mattematikk. Men utan næringsrik mat klarer ikkje hjernen å ta imot lærdomen.

Skulemåltid forbetrar elevanes oppmerksemd i 6 av 7 studiar. Fordeler knytt til karakterar, i all hovudsaka matematikk, er også funnet i 6 av studiane (GranthamMcGregor 2005)

-"Det er udiskutabelt at ernæring kan spille en viktig rolle mht. i kva grad unge menneske lykkast i sine (skule) prestasjonar (Bellisle 2004)

I august 2008 starta Hundsund Skulerestaurant opp, og det var dugnad frå Snarøya Kvinne- og familielag som fekk dette til.

Mat og måltida er sentrale i våre liv, så som nyting, kjelde til glede, møtestad og kulturell bærer. Matvanane har også betydning for helsa, og det gjelder både barn og vaksne. Bra mat og fysisk aktivitet gjer at barna får det lettare å leike og lære. Barnehagen og skulen har en unik moglegheit til å naturlig fremme en helsebringande livsstil med gode matvanar til våre barn, på en positiv måte. Heim og familie har det grunnleggjande ansvaret, men fordi de fleste barna spis mange av sine måltid utanfor heimen, vil andre vaksne også påverke barnas matvanar. Gode og næringsriktige måltid i eit triveleg miljø kor barn og vaksne et saman gir personalet moglegheiter til å formidle og praktisere en positiv åtferd til mat og måltid.

Vi ynskjer å invitere Barne- og familieministeren og Folkehelseministeren til besøk og orientering ved Hundsund skulerestaurant og sjølvsagt eit varmt måltid.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund
Aina Alfredsen Førde
Forbundsleiar.

Pressemeldinger og leserinnlegg

PRESSEMELDING

Fars eigen oppteningsrett til permisjon!
Svelgen 13.11.2019

At vi i Norge i 2019 har det sånn at mor må tene ein viss sum for at far skal få sin permisjon med barnet er heil uhøyrt. Vi ynskjer at fleire skal føde barn her i landet, men vi legg ikkje til rette for at begge foreldra er like viktige.

Dersom mor studerer må ho i tillegg jobbe deltid for at ein skal ha eit håp om foreldrepengar, og dersom mor ikkje klarer å studere 100 %, jobbe deltid samtidig som ho er gravid og skal føde, så får ikkje far rett til foreldrepermisjon heller. Og dersom mor får helsemessige plager under svangerskapet så ho ikkje klarer å jobbe får ho ikkje sjukepengar og heller ikkje rett på foreldrepengar. Det å gå gravid og føde er den største påkjenninga kroppen nokon gang skal gjennom.

Dersom politikarane meiner at det skal fødast fleire barn og at begge foreldra er like viktige, må vi få på plass fars eigen oppteningsrett til permisjon no! Dette er mykje viktigare enn tredelt foreldrepermisjon.

Med vennleg helsing
Norges Kvinne- og familieforbund

Årsmeldinger fra kretsene

BERGEN OG MIDTHORDLAND KRETS

Kretsstyret 2019 etter årsmøtet:

Kretsleiar	Eldbjørg Gunnarson
Styremedlem	Solveig Thomassen
Kasserar	Randi Støre Gjerde
Varamedlem	Anne-Kristine Bakke
Sekretær	Ingrid Axelsen
Varamedlem	Christine Andreassen
Studieleiar	Anne Britt Bø
Varamedlem	Brita Lund

Arbeidet i kretsen
Kretsen har nå 10 lag og hadde ved årsskiftet ca 280 medlemer, inkludert ein del familiemedlemer. Dette er ein nedgang på ca 25. Fleire lag har æresmedlemer.

Kretsstyret har hatt 6 ordinære styremøte. I tillegg til styremøte har vi hatt kontakt på telefon og e-post.

På årsmøtet 26.4.2019 vart det vedteke to uttalar frå kretsen:
" Våre eldre fortjener god mat og godt stell! - Gjeninnfør institusjonskjøkken på sjukeheimar i Bergen" vart sendt til Byrådsavdeling for Helse og omsorg, Eldrerådet, og ein del politikarar som gav oss positiv respons. Kommunen svara i september.
"Foreldrepermisjon – eit tredje alternativ", vart sendt til forbundet, som la det ut på si Facebook-side. Det kom ein del respons, hovedsakleg positiv. Forslaget er skrive om fleire gongar, men vi har ikkje fått det inn i Bergens-avisene. Siste versjon er sendt til Prinsipprogramkomiteen og vil bli sendt til Landsmøtet.

Årsmøtet 2019 vart halde 25. april kl. 18.00–20.00 i Innbyggerservice, Kaigaten 4. 26 personar møtte, 16 med røysterett.

Forbundsleiar Aina Alfredsen Førde orienterte om arbeidet sentralt i K&F, og om ACWW sin verdenskonferanse i Australia, der ho og Merethe Brattetaule representerte forbundet.
Laksevåg lag markerte 90 årsdagen sin, og spanderte marsipankake på alle deltakarane.

Ope møte14.mars i samarbeid med Kvinnefestivalen: "Kvinner i farta – kosthold, mosjon og helse" v/professor Oddrun Samdal. Bergen off. bibliotek. 19 til stades.

Representasjon
Nordens kvinneforbunds konferanse vart arrangert av Hem och Samhälle i Varberg. 4 representantar frå kretsen deltok. Kretsen støtta deltakerne økonomisk.

K&Fs seminar i november, "Kvinner og barn i krig og konflikt". 5 deltok frå kretsen.

Verv i kretsen og sentralt:
Merethe Brattetaule er internasjonal kontakt i kretsen, og Bjarnhild Hodneland beredskaps-kontakt. Ho har også verv i Norsk Totalforsvarsforum (før KFB).
Randi Støre Gjerde er nestleiar i K&F (2018 -), og medlem av Prinsipprogramkomiteen.
Christine Andreassen er framleis sentralstyremedlem (2014 -) og 2.representant i ACWW.
Solveig Thomassen er leiar for Prinsipprogramkomiteen.
Eldbjørg Gunnarson er medlem av Kontrollkomiteen, og Elin Hvidsten vararepresentant.

Møte i andre organisasjonar:
- Deltok på årsmøte i Hordaland folkeakademi 23.03.2019
- "Kvinnehelse i et livsløpsperspektiv", dagskonferanse arr. av Sanitetsforeningen ca 10 medlemer deltok.
- "Inkluderende frivillighet", Frivillig Norge, 5 representantar
- Oppstartmøte Kvinnehelsehus i Bergen. Sanitetsforeningen. 2 repr. frå kretsen.
- "Vold i nære relasjonar", markering i november.. Deltok på møter arr. av LO og SIM Kulturmestringssenter.
- Kvinneklinikken inviterte til møte om Brukarpanel for tettare og meir uformell kontakt med organisasjonar som er særleg engasjert i kvinnehelsespørsmål. Møtet vart halde 09.01.2020. Randi Støre Gjerde representerte forbundet og kretsen.

Økonomi:
Kretsen har god økonomi , og har difor kunna gje støtte til fleire av laga til jubileum og foredrag. Dessutan har Eksingedalen K&F-lag har fått kr. 5.000,- for å samla oppskrifter og gje ut boka "Bygdebakst og Gommorgraut". 8.mars-markeringa i Bergen fekk kr. 1.000,- også i 2019, og kretsen gjev fast kr. 5.000,- til Landslotteriet.

Årsmeldinger fra kretsene

Aktivitet i laga:
Kretsen har ved årsskiftet 10 lag med lokal aktivitet. 1 lag la ned i 2019.
Lagsaktiviteten varierer, nokre har regelmessige lagsmøte, andre brukar alle kreftene på barnehagen og tiltak omkring den. Dei fleste laga har varierande program - foredrag og diskusjonar, teaterbesøk og turar. Andre aktivitetar gjeld nærmiljøet: leseringar, trimgrupper for ulike aldersgrupper, St.hans-feiring, pilates, eldretreff på dag- og kveldstid, julemøte og basarar.

Fleire lag driv framleis barnehager av ulik storleik Dette er arbeid som krev stor innsats fra styra. Ein barnehage er lagt ned i 2019, og ein er seld. Mange av laga vart starta nettopp for å laga barnehage i området, lenge før det offentlege oppdaga at ein barnehage var eit viktig grunnlag for busetjing og trivsel. Konsekvensen av dette er at hovedtyngda av medlemene er eldre, men i ein del lag har ein klart å rekruttere yngre, aktive medlemmer.

Hundvåkøy har 27 medlemmer. Har hatt 2 arrangement og to styremøte. Har hovedansvar for basar til inntekt for Hundvåkøy samfunnshus, som i 2019 fekk inn 155 787,-! Laget serverer også på Seniortreff på Austevoll p.o.senter. Lagleder sit også i kretsstyret.

Drøna/Rostøy Laget vedtok første nedlegging på årsmøte 13.02.2019, og stadfesta nedlegging på ekstra årsmøte 24.09.2019.

Lyngtua barnehage vart lagt ned på grunn av mangel på born 31.07. 2019, siste tida vart det drive med oppsparte midlar.

´Helsing frå lagleiar: "Barnetalet i bygdene vårer er ein indikator for laget. Laget er nedlagt og medlemane er no ein viktig del av Drøna og Rostøy bygdalag der alle er medlemer, gamal og ung, kvinne og mann. Slik må det vera her hos oss no. Men: Kvinne- og familieforbundet si ånd, vert med oss gamle medlemer vidare."

Kolbeinsvik har 21 medlemmer, og driv Kolbeinsvik barnehage med 18 born. Har basar og fått laga nye gamaldagse årer, ryddedugnad og hyggeleg blåtur. Planlagt l efsebakekurs vart avlyst pga dårleg påmelding.

Os har 15 medlemmer, og feira 60 år (i 2018) med tur til Voss i mai. Ellers har dei hatt lagsmøte, teatertur og adventsmøte. Studiering i litteratur med 7 deltakarar / 8 møter. Laget bruker «Husmortunet» til aktivitetane sine. Lagleiar er medlem av kretsstyret.

Straumsgrend har 59 medlemer. Straumsgrend barnehage vart for ein del år sidan omorganisert som samvirkeforetak, og er dermed drive og eigd av foreldregruppaForeldra skal vera medlemer av Straumsgrend lag. Mykje av aktiviteten er knytt opp mot borna, m.a. St. Hans feiring saman med Strømmes Vel, haustbasar, og juleverkstad for barn 3-12 år.

Nordås har 6 medlemer, ingen aktivitet. Laget eig eit hus som vert leigd ut til Nordåstræet barnehage for ein symbolsk sum. Betalar fast kvar måned for eit SOS barn.

Skjoldtun har 14 medlemmer. Laget driv barnehage med 55 barn og 20 ansatte, og arbeid og aktivitetar er hovedsakleg knytt til barnehagen. Dette krev mykje arbeid for styremedlemene, og styret rosar dagleg leiar som tek på seg mykje ekstra arbeid.

Adventskafe og påskeeggjakt er faste, populære aktivitetar i nærmiljøet. Trimpartiet på Skjold skole vart lagt ned ved årsskiftet på grunn av stadig færre deltakarar.

Laksevåg har 70 medlemmer. Laget bygde opp og dreiv Damsgård barnehage, ein stor barnehage med 83 barn og 26 tilsette. Denne vart seld til Stiftelsen Kanvas barnehager frå 01.08.2019. Laget hadde i april kurs i førstehjelp og livredning for barn i barnehage, med 20 deltakarar. Det vart også halde kurs i saum av Laksevåg herrebunad, med fortsetjing i 2020 med damebunad. Laget har framleis ansvar for sal av sølv til Laksevåg-bunaden.Laget sitt 90-årsjubileum vart markert på kretsårsmøtet i april Laget har eit medlem i kretsstyret.

Ulriken har 19 medlemmer, og er eit aktivt lag med regelmessige møte. Har 1 æresmedlem Laget har hatt 5 møte: foredrag om tradisjonsmat i dag, teater, vandring på Landås, og feira 40 år i juni. Lagsmedlemer stiller opp på ulike konferansar med viktige tema. Lagleiar og eit medlem sit i kretsstyret.

Tertnes har 47 medlemmer med 1 æresmedlem. Laget hadde 3 lagsmøte, og eig og driv Tertnesparken barnehage AS med 29 barn. Torsdagstreffet eldretreff er svært populært med ca 50 deltakarar annakvar torsdag og har eit SOS-fadderbarn. Studietiltak: Lesesirkel starta i 2017 med 9 deltakere, og Strikkekafé, oppretta 2005, i samarbeid med Garnstuen. SIM Kulturmestringssenter er knytt til laget. To representantar i kretsstyret.

Prestestien/Skinstø har 8 medlemmer. Blåtur

og julemøte, og teaterbesøk via Kunst og Kulturringen. Denne vert hovedsakleg drive av medlemer i laget.

Kunst og kulturringen er framleis aktiv, og arrangerer mange interessante og gode møte med foredrag, teaterforestillingar og utstillingar med stort oppmøte gjennom heile året. Ringen er frå 2019 ein eigen organisasjon utanom forbundet.

Det er imponerande å lesa alle årsmeldingane, og det står stor respekt av arbeidet som vert gjort. Tusen takk til alle de som gjer ein innsats slik at lagsmedlemer og andre kan få gode opplevingar og ny kunnskap om mange ulike tema.

HÅLOGALAND KRETS

Styret har bestått av:
Leder: Gunn Evjen. Kasserer: Marie Tveita
Nestleder/studieleder/sekretær: Ann-Kristin Evjen.
Styremedlem: Tove Mette Blix
Varamedlemmer: 1. Ingunn Krey og 2. Anne Lise Engvik Vi har ikke hatt noen fysiske styremøter i 2019, bare telefon- og mailkontakt.
Kretsleder har deltatt på workshop i Bodø 20 mai, vi var invitert av Barne- og familiedepartementet.
Leder og nestleder deltok på internasjonalt seminar i Oslo 15 og 16 nov. Det er sendt ut referat fra dette til lagene.
Pr. 31.12 var vi 11 lag og 124 medlemmer i kretsen. Dette er en hyggelig oppgang på 15 medlemmer fra 2018.
Dette er aktiviteter som lagene driver med:

- Julegrantenning
- Juletrefest
- Julemesse
- Julebord
- Juleverksted
- Noen lag gir pengegaver til div formål i deres nærmiljø
- Lørdagskafé, eldrekafé og strikkekafé
- Kosekveld med allsang
- Hilde kurs
- Loppemarked
- Bingo
- Gøy på landet
- Strikker sokker til nyfødte
- Ett lag har eget hus
- Bruktbutikk
- Bygdedager
- Blomster til jubilerende medlemmer
- Det er gitt penger til SOS barnebyer
- Andenes lag driver barnehage

Tverlandet lag har startet opp igjen i 2020.
Mye bra aktivitet i lagene, både for eldre og unge.
Fortsett det gode arbeidet!

Evjen, 03.06 2020
Mvh Kretsleder Gunn Evjen

SOGN OG FJORDANE KRINS

Årsmøte for 2019 var planlagt på Comfort hotel Victoria i Florø 27.-29. mars 2020
Tema: EIT SAMFUNN I ENDRING!
Så kom covid 19 og sidan har både krins og lag vore lamma av nedstenginga i samfunnet. Sakene som var innkomne til krinsårsmøtet blir oversende til neste årsmøte.

Styret har hatt denne samansetninga:
Gunnvor A. sunde, leiar
Bjørg Meek, nestleiar
Gyda Benæs, kasserer
Rita Holsen, styremedlem
Oddbjørg Veum, styremedlem
1. Vara Kårhild Melheim Rinde
2. Vara Ann Kviteberg
Internasjonal kontakt: Vik K&f-lag v/Eva Vatle Skeie
Revisorar: Marit Haugen Gjervik, og Reidun Enstad Våge K&f
Valkomite: Kjelkenes og Kumle

Årsmøtet i 2019 var i Stryn 29.-31 mars
Ordføraren helsa årsmøtet og vi fekk omvisning på Stryn vidaregåande skule i ei leilegheit innreda med ny teknologi.
Inger Hoff, tidlegare krinsleiar var gjest.
Årsmøtet vedtok 5 viktige uttaler:
Svangerskap, fødsel og barsel.
Tredelt foreldrepermisjon.
Valet i haust må bli eit sunt matval.
Husmorvikar/familiehjelp.
Auka barnetrygd for alle barna.

Årsmeldingane til laga syner stor aktivitet.
Krinsen har 13 lag og 162 medlemmar. Eit lag vart lagt ned i 2019.
Aktiviteten i laga spenner frå drift av barnehage til skulefrukost, besøk på sjukeheimar og kursaktivitet.

Grasrotandel er ei ordning som nokre lag får uttelling på, ellers er lotteri ei fast inntektskjelde.

Årsmeldinger fra kretsene

Aktivitet i laga:
Utdeling av strikka labbar til nyfødde.
Jonsok/grautfest/ Olsokfeiring/kyrkjejubileum/ juletrefest/søndagskafear/flatbrødbaking.
Innspel til kommune og fylke om skysstilbod og veglys.
Adventsbasar/sjukeheimsbesøk.
Basarar til inntekt for lokale velferdstiltak.
Trimrom, yoga.
Dugnadar som nedvasking av kulturhus, krabbefestival, deltaking på seniordans og andremøteplassar.
Blomsterhelsingar, blomsterplanting og medhjelparar i minnestunder.
Stryking av konfirmantkapper.
Sy-og strikke kveldar, matlagingskveldar med plukking av bær som blei til syltetøy som medlemmane fekk med heim, internasjonal mat.
1-2-3 klubb med 15 klubbkveldar for barn som laga mykje spennande og nyttig.
Fortfattarbesøk og djupdykk i forfattarskap.
Innspel på kommunale saker som jordmorstillingar.
Ymse kurs, seminar, studieringar, konferansar og opne møter om aktuelle tema.
Bli kjend kveldar/ kulturutveksling og språktrening med innvandrarjenter/kvinner.
Fleire lag har fadderbarn og mange stiller som bøssebererar i TV-aksjonar. Utanom ACWW og Cova er det mange som støttar krisesenter og Redd Barna.

Krinsen har hatt 3 styremøter på Breim, Holsen og i Olden. Styret har sendt
Uttale om Ambulansetenester i Helse Førde (prehospital teneste) og
Oppmoding til kommunar og forbundsleiing om høyring av barnevernet etter modell i Samnangerrapporten.
KrinsLeiar var på seminar om beredskap og internasjonalt arbeid i Oslo.
Styret v/ leiar sende julebrev med oppfordring til laga om å sende vennskapsmynt.

Gunnvor A. Sunde
Krinsleiar

ÅRSMELDING FOR LAG DIREKTE TILKNYTTET FORBUNDET

101 lag var direkte tilknyttet forbundet i 2019, en økning på 14 lag fra 2018. Årsmeldingene fra alle disse lagene leses, oppsummeres og føres i statistikker av oss i sentralstyret. 2019 har som vanlig vært et år med stor aktivitet rundt om i landet. Lagene har hatt 406 lagsmøter/ arrangement og mange kurs registrert i Studieforbundet Næring og Samfunn. Vi ser fortsatt at lokallagene bidrar på mange områder i sine nærmiljø for å skape trivsel og engasjement blant unge og gamle. Alene, eller sammen med andre lag og foreninger drives det hente og bringetjeneste, kirkekaffe, eldretreff, mat til barn etter skoletid, integreringsarbeid i form av matkurs, tur-dager, språkkafé, strikkekafé o.l. Mange lag tar fortsatt ansvar i forbindelse med 17. mai, St. Hans og tenning av julegran. Det er mye omsorg, hjertevarme og omtanke som preger arbeidet i lagene.
Gammel kunnskap er det viktig å ta vare på! Vi gratulerer Eksingedalen Kvinne- og familielag med boken «Bygdebakst og Gommorgraut». Generasjoner med oppskrifter, gamle historier og tradisjoner er samlet og bevart for ettertiden. Et skattkammer for kommende generasjoner.

Statistikker

Tall for 2019	Antall medlemmer	Antall lag	Antall	Relatert til satsingsområde	Heldags barnehage	Tiltak for b/u under 26 år
Aust- Agder*	34	4				
Bergen/Midthordland	305	10	27		5	
Hedmark*	34	4				
Hålogaland	114	13	**			
Oslo*	207	7				
Romsdal*	34	4	23	3		
Sogn- og Fjordane	175	14	**		1	
Sunnmøre*	55	5				
Vest-Agder*	43	3				
Lag uten krets	1686	101	406		2	17
Direktemedlemmer	138					
Totalt	2825	170	456	3	8	17
*Pga. korona pandemi har ikke kretsene fått godkjent årsmeldingen						
** Antall lagsmøter totalt ikke ført						

Studiearbeid i kretser og lag

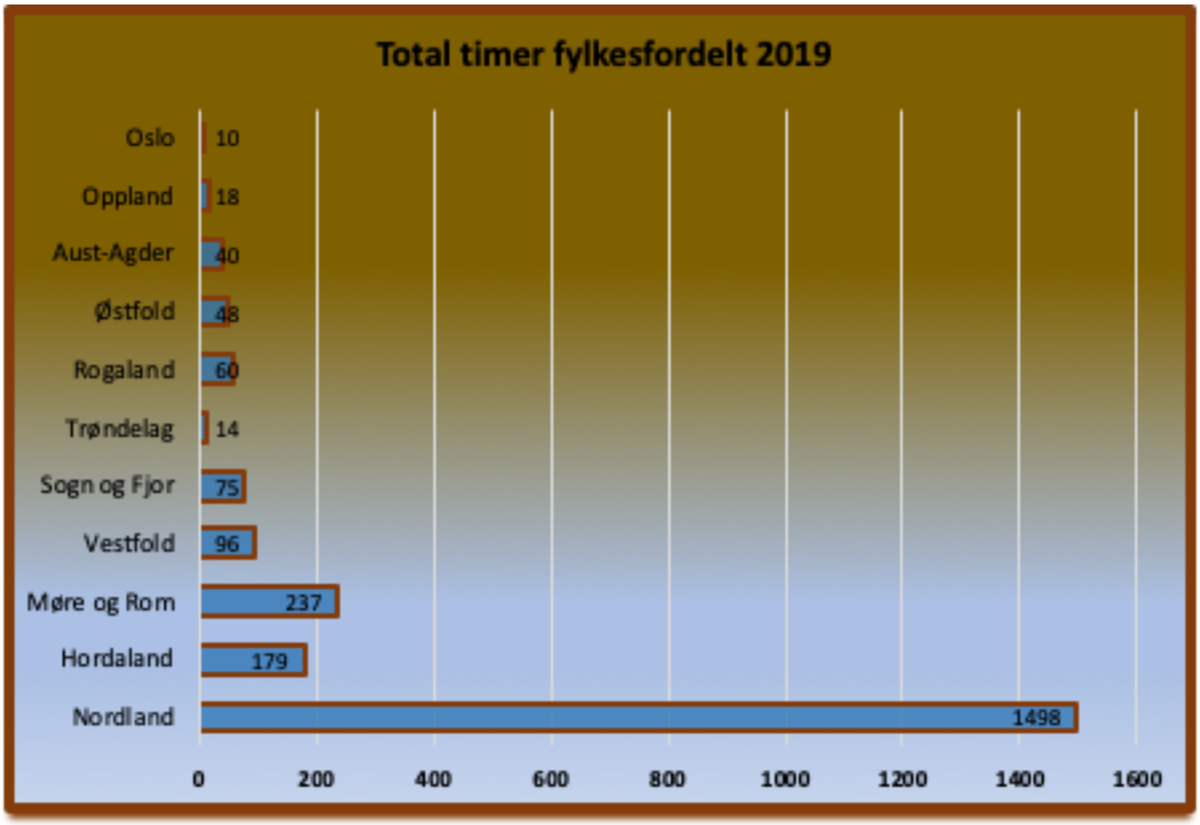

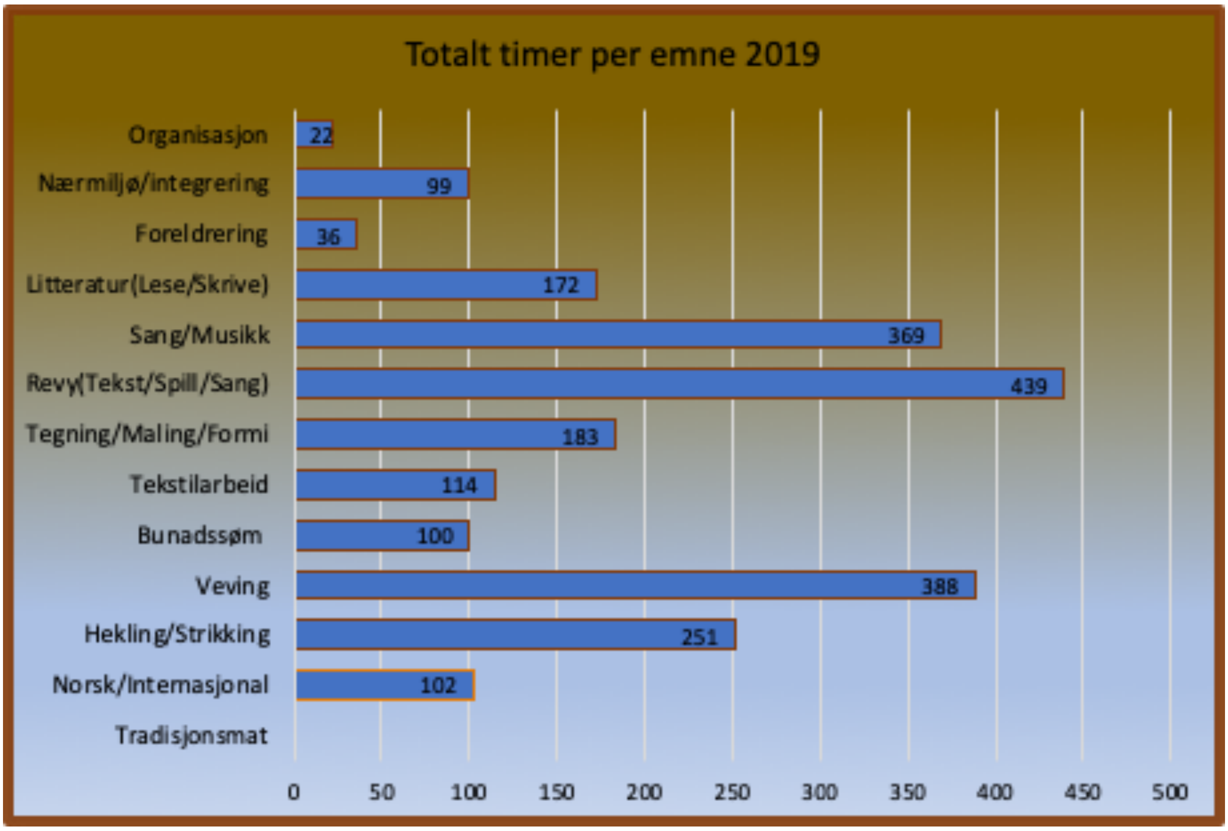

Studiearbeid i kretser og lag

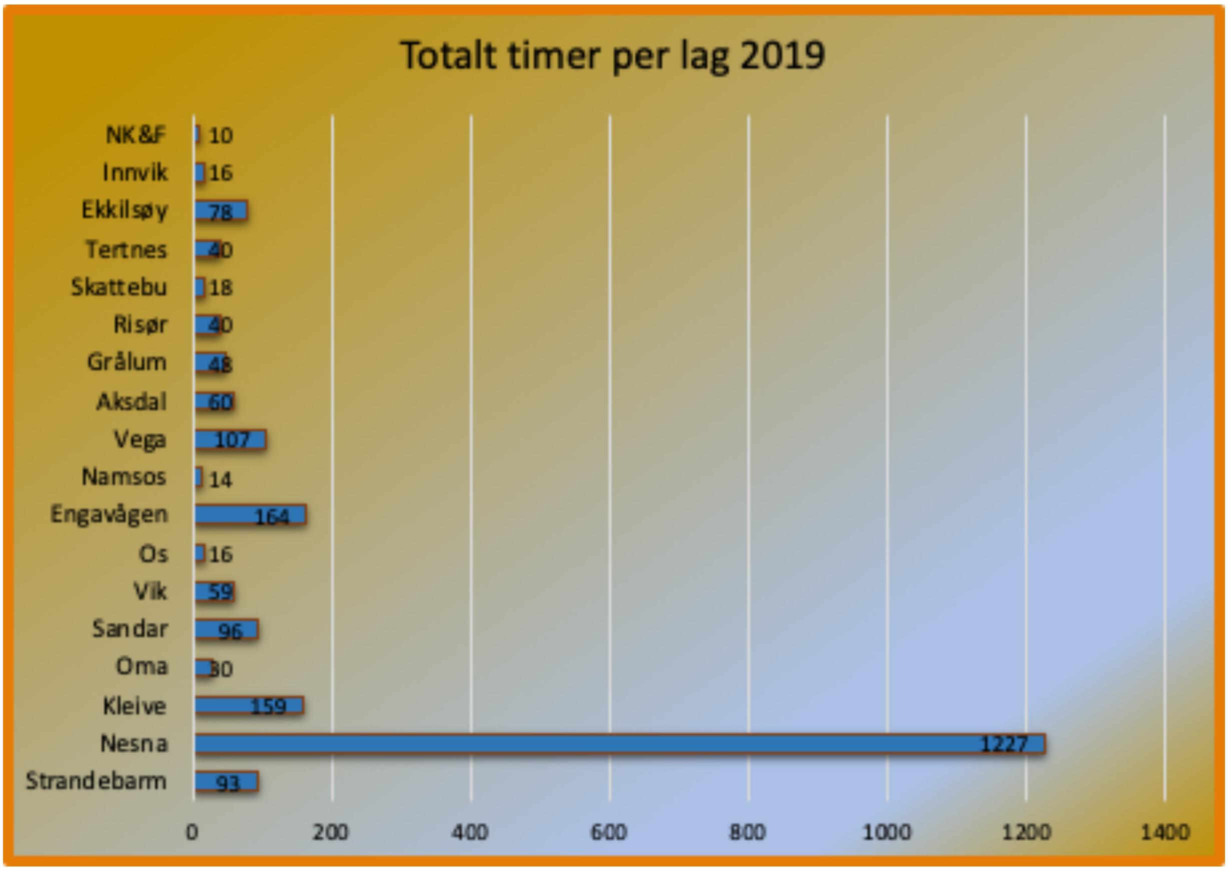

Tillitsvalgte og ansatte 2019

SENTRALSTYRET:	
Forbundsleder	Aina Alfredsen Førde
Nestleder	Randi Støre Gjerde
Nestleder	Olaug Tveit Pedersen
Medlemmer	Christine Andreassen, Anne M. Eggestøl, Inger Berger Oddlaug Hovdenakk
Varamedlemmer	Edel Mikkelsen, Sigrunn Strøm
KRETSLEDERE/POSTKONTAKT:	
Aust-Agder	Else Marie Holm
Bergen/Midthordland	Eldbjørg Gunnarson
Hedmark	Anne Lise Bryhn
Hålogaland	Gunn Evjen
Oslo	Liv Aasa Holm
Romsdal	Gerd Røsberg
Sogn- og Fjordane	Gunnvor Sunde
Sunnmøre	Anita J. Kvalsund
Vest-Agder	Eva Ousbey
LEDERE AV KOMITEER OG UTVALG:	
Valgkomiteen	Anne Enger
Prinsipprogramkomiteen	Solveig Thomassen
Kontrollkomiteen	Kristin Hansen
Internasjonalt utvalg	Elisabeth Rusdal
Beredskapsutvalget	Wenche Rolstad
K&FS REPRESENTANTER I:	
ACWW	Aina Alfredsen Førde
Nordens Kvinneforbund	Olaug Tveit Pedersen
Ansatte:	
Organisasjonssekretær	Mette Gunnari
Sekretær	Nini Raknes
Kontormedarbeider	Shandravatani Ratnesan
Redaktør	Lene Gloslie

Representasjon

ORGANISASJONER, KOMITÉER, INSTITUSJONER OG RÅD

Norges Kvinne- og familieforbund har vært tilsluttet følgende organisasjoner, komitéer, institusjoner og råd i 2019. Der vi har oppnevnt egne representanter er dette angitt – også hvilken funksjon de har på våre vegne.

The Associated Country Women of the	Aina Alfredsen Førde
World (ACWW)	Christine Andreassen – 2. representant Merethe Brattetaule – vara 2. representant
Debio	Torill Malmstrøm – medlem , styret
FN-sambandet	
FOKUS	Elisabeth Rusdal – medlem av valgkomitéen
Frivillighet Norge	Mette Gunnari
Norsk TotalforsvarsForum (NTF)	Elisabeth Rusdal- medlem av valgkomitéen
Nordens Kvinneforbund (NKF)	Aina Alfredsen Førde Olaug Tveit Pedersen - 2. representant Edel Mikkelsen – vara 2. rep
Studieforbundet næring og samfunn	Anne Enger – medl. av styret Oddlaug Hovdenak – medlem av valgkomiteen

Gode grunner til å velge
Norges Kvinne- og familieforbund.
En partipolitisk uavhengig organisasjon
med ca. 170 lokallag over hele landet

DITT MEDLEMSKAP ER VIKTIG!

Våre satsningsområder i landsmøte-perioden 2019-2020 er:

- Husmorvikar/familievikar
- Eldreomsorg- Leve hele livet
- Fødetilbudet – styrke jordmortjenesten
- Integreringsarbeid og aktiviteter lokalt

SOM MEDLEM FÅR DU:

- Muligheten til å engasjere deg i nærmiljø, politisk påvirkningsarbeid, internasjonalt arbeid
- Medlemsbladet Kvinner & familie 3 ganger i året
- Tilbud om kurs, konferanser, reiser m.m. gjennom ditt lokallag/krets
- Tilbud om advokatbistand
- Rabatt ved overnatting på Scandic og Thon hoteller

Norges Kvinne- og familieforbund
Storgata 11, 0155 Oslo
Tlf.: 22 47 83 80

E-post: post@kvinnerogfamilie.no
Besøk oss på www.kvinnerogfamilie.no og på Facebook